CUMHURİYET 6 Kasım 1975

GÖZLEM

UĞUR MUMCU

İKİ YABANCI...

Bugün sizlere, askerlik görevlerini yapmadıkları için yurttaşlık haklarını yitiren iki «Yabancı»dan söz edeceğim. Bunlardan, birinin adı Reha Oğuz Türkkan, ötekinin Hakkı Keskin'dir. Türkkan sağcı, Keskin ise solcudur.

Reha Oğuz Türkkan 1920 yılında doğmuştur. Gençliğinde, «ırkçı - Turancı» görüşlerinden dolayı kovuşturmaya uğramış ve Alpaslan Türkeş, Fethi Tevetoğlu, Sait Bilgiç, Nihal Atsız ile birlikte, 1944 yılında «Gizli örgüt kurmak» ve «Hükümeti devirmek» gibi gerekçelerle tutuklanmıştır. Bu yargılama nedeniyle, bir yıl cezaevinde kalan Türkkan, beraat eder etmez Amerika'ya giderek, orada yerleşmiştir. Bu arada askerlik görevini de yapmayan bu ünlü ırkçı Turancı, titreyip, titreyip kendine dönmüşse de, vatan borcunu yerine getirmek için, bir türlü Türkiye'ye dönmemiş ve bu nedenle yurttaşlıktan çıkarılmıştır.

Reha Oğuz Türkkan, Amerikan pasaportlu bir Türk milliyetçisidir ve eski «ülküdaşları» tarafından bugün Yaygın Yüksek Öğrenim Kurumu Genel Sekreterliğine getirilmiştir...

Hakkı Keskin, 1943 doğumludur. Almanya'da öğrenimini sürdürürken, «Almanya Türk Öğrenci Federasyonu» Başkanlığı yapmış ve devrimci düşüncelerinden dolayı, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilikle ilişkisi kesilmiştir. 1969 yılında öğrencilik hakkı elinden alınan Keskin'in, bundan sonra yüksek öğrenimini yarıda kesip, er olarak askere gitmesi istenmiştir. Hakkı Keskin öğrenimine devam etmiş ve «Hür Berlin Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi»ni başarıyla bitirerek, fakülte yöneticileri tarafından öğretim kadrosuna alınmıştır.

Cumhuriyet okurları çok iyi anımsıyacaklardır: 1969 yılında, öğrenimini yarıda kesip, er olarak askere çağrılan ve bir süre sonra da, askerlik görevini yapmadığı için yurttaşlıktan çıkarılan Hakkı Keskin'in öyküsü, Cumhuriyet Gazetesinde o tarihlerde uzun boylu yer almıştı.

(Devamı Sa. 9, Sü. 7 de)

GÖZLEM

(Baştarafı 1. Sayfada)

Hakkı Keskin'in avukatları, 1969 yılında Danıştaya başvurarak, yurttaşlığı kaybettirme işleminin iptalini istemişler Danıştay Dava Daireleri Kurulu da bu isteği oybirliği ile kabul etmişti. Danıştayın bu kararı üzerine, Demirel başkanlığındaki Bakanlar Kurulu, 21.11.1970 tarihli Resmî Gazetede, Hakkı Keskin için verilen yurttaşlığı kaybettirme kararını geri almıştı.

12 Mart 1971 tarihinden sonra, bir takım ilgililer, Hakkı Keskin ile yeniden uğraşmaya başladılar. Bu kez, ilgililer, doktora çalışmaları yapan Hakkı Keskin'in doktora çalışmalarını yarıda keserek, askerlik görevini yapmasını istediler. Devir öyle bir devirdi ki, üniversite mezunları «Kötü hâl ve düşünce» gerekçesiyle yedeksubaylık haklarını yitiriyorlar ve kıtalara rütbesiz asker olarak yollanıyorlardı.

Hakkı Keskin, doktora çalışmalarının sürdüğünü ileri sürerek, bu çalışmalar bitmeden Türkiye'ye dönemeyeceğini bildirdi. 1111 sayılı askerlik yasası yurt dışında doktora çalışması yapanlara, 32 yaşına kadar, askerliklerinin erteleneceğine olanak sağlayan hükümler de taşımaktaydı. Fakat kim dinler bunları?.

Berlin Başkonsolosluğu, 25 şubat 1972 tarihinde Hakkı Keskin'e pasaportunun yenilenmeyeceğini bildirir. Hakkı Keskin, öğrenimine devam ettiğini söyler, amma kimse dinlemez kendisini artık: Hakkı Keskin yurttaşlıktan atılacaktır. Karar verilmiştir bir kez.

26 mayıs 1972 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında, Hakkı Keskin'in yurttaşlığı bir kez daha elinden alınır. «Erimsel - Melensel» dönem, ülkeyi bir cezaevine döndürürken, yurt dışında kurulu düzene karşı düşünceler taşıyanları da, adım adım izlemekteydi. Anayasanın «Lüks» sayıldığı günlerde, Hakkı Keskin'e de, Erimsel - Melensel hükümetlerin yurttaşlığı da fazla görülüyordu.

Hakkı Keskin yılmadı...

Bakanlar Kurulu'nun bu kararına karşı yeniden Danıştay'a başvurdu. İşlemin haksızlığını, dayandığı siyasal amacı, yasalara ters düşen özelliklerini bir bir belirterek, hakkındaki kararın bozulmasını istedi. Dava Danıştay Dava Daireleri Kurulu dosyaları arasındadır bugünlerde.

Hakkı Keskin, 24 eylül 1974 günü, eğer bir suçu varsa Af Yasasından yararlanmak istediğini bildirdi. 31 ekim 1974 tarihinde de, askerlik görevini yapmak için gerekli başvurmaları tamamladı. Berlin Başkonsolosluğu, 12.11.1974 günü yazdığı bir yazıda, Hakkı Keskin'in, yurttaşlık hakkını yitirdiğini, bu nedenle yeniden yurttaşlığını kazanmadan, askerlik görevini yapamayacağını bildirdi.

İşte sizlere iki yabancının öyküsü...

Türkeş'in eylem arkadaşı Reha Oğuz Türkkan, Milliyetçi Cephe tarafından, Amerikan pasaportuyla Millî Eğitim Bakanlığı'nın döner koltuklarından birine oturtuluyor. Hakkı Keskin'in yurttaşlık bağı ise, işte bu gibi işlemlerle zorla elinden alınıyor.

Ve bütün bunlar, ancak, kırk yaşında, askerlik görevine götürülmüş bir Başbakanın ve onbeş yıl askerlik şubelerinden kaçan bir Maliye Bakanı'nın «İcray-ı Hükümet» ettikleri günlerde oluyor...